

RME

Postboks 5091 Majorstua

0301 Oslo

(kun per e-post)

12. juni 2022

Kommentarer fra Elhub vedrørende Menon-publikasjon NR 51/2022 “Økonomisk analyse Elhub”

Rapporten gir etter Elhubs vurdering et godt bilde av bakgrunnen for Elhubs kostnadsnivå. Rapporten bekrefter at løsningen er mer kostnadskrevende å drifte enn forutsatt og at tidlige anslag ikke i stor nok grad tok høyde for nye regulatoriske krav og kostnadene ved disse. Dette er konsistent i forhold til Elhubs løpende rapportering til bransjen, regnskap og årsrapporter. Rapporten bekrefter at Elhub driver kostnadseffektivt gitt den tekniske løsningens beskaffenhet og de rammebetingelsene Elhub opererer innenfor. Elhub er godt kjent med løsningens svakheter og utfordringer og jobber systematisk med forbedringer. Elhub vil understreke at man på tross av disse forbedringspunktene oppfyller tekniske og funksjonelle krav som stilles til tjenesten.

Om sammenligningen mellom Elhub og Energinet Datahub

Elhub finner sammenligningen med Energinet Datahub i Danmark inspirerende og konstruktiv. Det har vært tett dialog mellom disse virksomhetene helt fra Elhub var i planleggingsfasen. Når Energinet Datahub nå har besluttet å bygge en ny versjon av sin datahub, er det naturlig at Elhub følger denne utviklingen tett og at vi ser etter læringspunkter og samarbeidsmuligheter på komponenter og deler av løsningen som kan gi gevinst. Vi operer i et nordisk marked og samarbeid om integrasjoner, APIer, felles datamodeller er naturlig bør prioriteres.

Energinet Datahub og Elhub har flere likhetstrekk. Begge organisasjoner satser på å bygge opp egen kompetanse og bli mindre avhengig av eksterne leverandører. Begge organisasjoner har ambisjoner om å ta ned driftskostnader, Danmark gjennom å bygge en ny datahub, Norge gjennom å forbedre og modernisere eksisterende løsning. Felles for begge organisasjoners planer er ambisjonen om å ta ned systemkostandene, utnytte fleksibilitet i sky og jobbe mot en fleksibel og modulbasert arkitektur som kan endres til lavere risiko og kost. En økning i personalkostnader er i begge tilfeller en forutsetning for å hente gevinster på disse områdene. Begge virksomheter operer i en bransje som må tåle endringer og dette må datahubene reflektere. Samtidig må man ivareta stadig økende krav til datadeling, sikkerhet og personvern.

Elhub ble forelagt tall fra Menon der Elhub ble sammenlignet med Danmark, der det pekes på en kraftig besparelse på driftskostnader når den nye datahuben lanseres i Danmark. Hensikten med sammenligningen er å se hvilke erfaringer som gjøres i ulike land for deretter å kunne lære og bli bedre i stand til å utvikle effektive løsninger. I kommunikasjonen i etterkant at rapporten var ferdig har Elhub funnet ut at det er formålstjenlig å komme med noen presiseringer. Dette baserer seg på samtaler med CEO Martin Lervad Lundø og påfølgende skriftlig korrespondanse tidlig juni 2022.

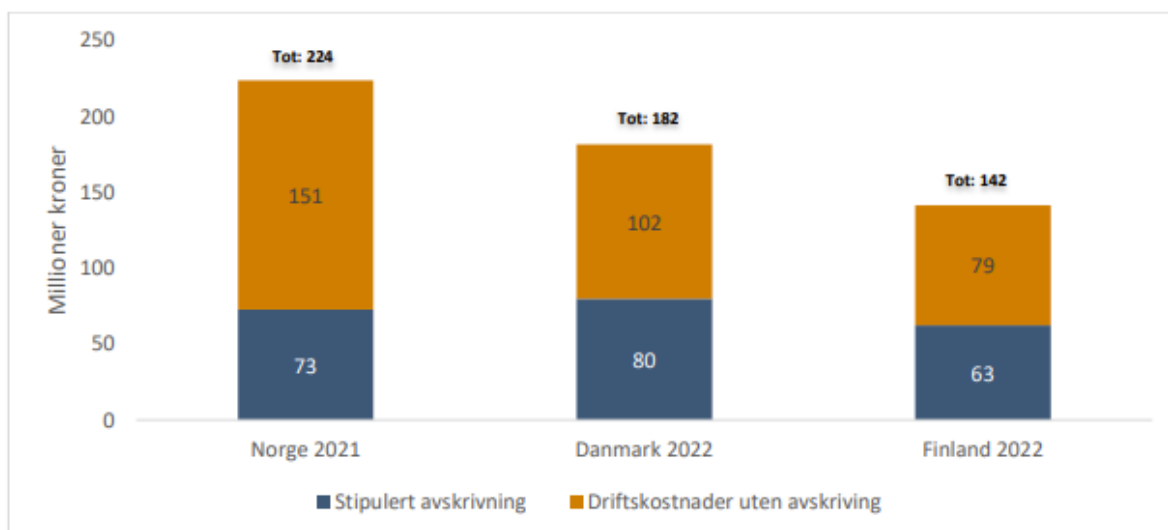
Kommentarer til spesifikk tekst i kapittel "Høyere driftskostnader i Norge enn i Danmark og Finland", side 7-8

Personellkostnader knyttet til drift: Dette er kostnader knyttet til å levere tjenestene. Kostnadene kan grovt deles inn i personellkostnader knyttet til arbeid opp mot markedsaktørene, samt personellkostnader knyttet til drift av systemet. Inkludert kjøp av konsulentttjenester var de totale norske kostnadene knyttet til dette på om lag 68 millioner NOK i 2021. Tilsvarende er de budsjetterte danske kostnadene til dette på rett i overkant av 20 millioner NOK.

Her er vår oppfatning, etter å ha konferert med Energinet, at tallene i rapporten for Danmark er feil. I Danmark er det 16 FTE i markedsdriften og 12 FTE i IT driften. Hver FTE har en kostnad på 1,3 MDKK som også inkluderer administrativ kost, kontorlokaler osv. Total personellkost knyttet til drift skal derfor være $28 * 1,3 \text{ MDKK} = 50 \text{ MNOK} / \text{år}$. Vi kjenner ikke årsaken til feilen, men antar at det beror på en misforståelse.

Totalsammenstillingen og figuren under fra rapporten er derfor feil. De danske kostnadene skal være om lag $70 \text{ MNOK} / \text{år systemdrift} + 50 \text{ MNOK} / \text{år personell} = 120 \text{ MNOK} / \text{år}$, ikke 102 som det står i rapporten.

Figur 1-2: samlede årlige kostnader ved drift av hubben i Norge, Danmark og Finland¹⁰. Kilde: Elhub 2021, Fingrid 2022 og Energinet 2022. Bearbeidet av Menon

Kommentar til tekst i kapittel "Fremtidige kostnader", side 8-9

Samtidig som de får lavere systemdriftskostnader, får de gjennom incurcingen høyere personellkostnader.

I Danmark planlegger de å øke antall FTE i IT drift fra 12 til 27. De fortsetter med 16 FTE i Markedstjenester. Personellkost øker altså fra $50 \text{ MNOK} / \text{år}$ til $76 \text{ MNOK} / \text{år}$

Kommentar til siste avsnitt under Fremtidige kostnader s.9.

Menon skriver: "En kombinasjon av de betydelige tekniske utfordringer som eksisterer i dagens løsning i Elhub og det antatt lavere fremtidige kostnadsnivået i Danmark fremover, aktualiserer en

vurdering av om også Norge bør foreta betydelige endringer i sin modell i form av en investering i fornyelser av tekniske løsninger. Hvorvidt det er mest hensiktsmessig å foreta en slik oppgradering gjennom å utvikle eksisterende løsning, eller ved å foreta investering i noe helt nytt, slik de har gjort i Danmark, er uklart. Det ligger også utenfor mandatet til denne analysen å foreta en slik vurdering. Med bakgrunn i de betydelige forskjeller i fremtidig kostnadsnivå og de tekniske utfordringer som eksisterer i dagens løsning, anbefaler imidlertid Menon og A-2 at det relativt raskt gjøres vurderinger av dette i Elhub. Den betydelige reduksjon Danmark antas å oppnå i driftskostnader gjennom utviklingen av en tredje versjon indikerer at en investering i en mer hensiktsmessig løsning i Norge lar seg forsvare gjennom lavere driftskostnader også her.”

Elhub er kjent med at det å utvikle en ny datahub i Danmark er omfattende og det er knyttet usikkerhet til dato for ferdigstilling og totalt omfang. Elhubs vurdering er at vår løsning, som allerede inneholder funksjonalitet for 15 minutters oppløsning, bør gradvis forbedres og fornyes i stedet for å bygge en ny. Elhub mener det mest kostnadseffektive og markedstilpassede alternativet er å jobbe med den løsningen som finnes, da den leverer gode og kvalitetssikrede tjenester hver dag. Elhub er i gang med modernisering og har konkrete planer om å løfte løsningen til sky innværende år. Elhub har også jobbet målrettet med å utvikle organisasjonen gjennom en omorganisering og styrking av intern kompetanse gjennom vinteren 2022. Som beskrevet i vårt gebyrforslag budsjetterer Elhub med investeringer i løsningen som skal ta ned driftskostander på sikt og sikre tilstrekkelig gjennomføringsevne til å møte krav i markedet. Å starte et arbeid med å bygge en ny Elhub anses ikke som et kostnadseffektiv tiltak fra Elhub.

Med vennlig hilsen
Sigbjørn Høgne
Daglig leder i Elhub